

Aan: Commissie VWS, Tweede Kamer der Staten-Generaal

Kenmerk Kinderombudsman: 20150441/JWK

Kenmerk Augeo: 151113/TBE

Den Haag & Driebergen, 13 november 2015

Betreft: Reactie van de Kinderombudsman en Augeo Foundation op het advies 'We missen kinderen' van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik

Geachte Voorzitter en leden van de vaste Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

De Kinderombudsman en Augeo Foundation hebben gezamenlijke onderzoeksrapporten uitgebracht over de aanpak van kindermishandeling in Nederlandse gemeentenⁱ en in Europaⁱⁱ en daarin aandacht besteed aan de implementatie en effecten van meldcodes kindermishandeling. In navolging hiervan sturen wij u daarom een gezamenlijke reactie op het recente advies 'We missen kinderen' van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik.

In dit advies pleit de Taskforce voor een meldplicht kindermishandeling in de vorm van een aanpassing van stap 5 van de huidige meldcode. In stap 5 van de meldcode hebben professionals met zorgen over kindermishandeling de keuze om, na overleg met collega's en/of Veilig Thuis en na overleg met ouders, zélf hulp te organiseren voor het gezin zónder een melding van kindermishandeling te doen. Het is onbekend hoeveel professionals van deze route gebruik maken en in welke mate veiligheid en herstel in deze gezinnen worden gerealiseerd. In de door de Taskforce voorgestelde meldplicht zouden professionals die kindermishandeling niet kunnen uitsluiten, in deze stap 5 voortaan de plicht hebben een melding kindermishandeling te doen bij Veilig Thuis. Het is helaas eveneens onbekend in hoeverre langdurige veiligheid en herstel worden gerealiseerd in de gezinnen die mét deze betrokkenheid van Veilig Thuis hulp ontvangen. Zodoende zien wij de voorgestelde aanpassing van stap 5 vooral als een *procesaanpassing*, waarvan de Taskforce verwacht dat dit "meer kinderen op de radar bij Veilig Thuis" oplevert.

Samenvatting standpunt Kinderombudsman en Augeo Foundation

Wij delen met de Taskforce de zorg dat de huidige meldcode onvoldoende wordt toegepast, teveel kindermishandeling onopgemerkt blijft en de veiligheid van mishandelde kinderen onvoldoende gemonitord wordt. Echter, volgens de internationale vakliteratuur lost een meldplicht de belemmeringen die professionals bij het signaleren en melden van kindermishandeling ervaren niet opⁱⁱⁱ. Bovendien betekent melden bij Veilig Thuis op dit moment niet dat mishandelde kinderen “op de radar” zouden zijn en hun veiligheid langdurig gemonitord wordt. Tot 50% van de meldingen bij Veilig Thuis betreffen namelijk hermeldingen (zie bijlage 1). Anderhalf jaar na het opstarten van hulp vindt in de helft van de gemelde gezinnen nog steeds excessief geweld plaats^{iv} (zie bijlage 1). Professionals als leerkrachten doorlopen nu dus vaak een meldcode ten behoeve van kinderen die beter bij de al betrokken hulpverleners in beeld zouden moeten zijn (gebleven).

Het zou nu dus eerst moeten worden gerealiseerd dat hulpverlenende organisaties in samenwerking met Veilig Thuis de hen bekende gezinnen met een hoog risico op herhaling van mishandeling, verwaarlozing of misbruik beter en langduriger monitoren.

De invoering van een meldplicht stuit op grote maatschappelijke weerstand onder burgers en professionals en kent risico's op een averechts effect. Zodoende vinden wij dat een meldplicht pas kan worden overwogen, nadat is ingezet op een betere implementatie van de bestaande meldcode. De ziekenhuizen hebben zich door de invoering van een “combinatiepakket” bestaande uit training, screeningsprocedures en inspectietoezicht in twee jaar tijd ontwikkeld tot de beroepsgroep die op de politie na het meest meldt en advies vraagt. Meer dan 5000 kinderen per jaar komen als gevolg hiervan extra in beeld bij Veilig Thuis. In andere sectoren is dit “combinatiepakket” maar ten dele ingevoerd. Voordat gegrepen wordt naar een meldplicht is naar onze mening nog veel winst te behalen met een betere implementatie van de bestaande meldcode. Daarnaast zien wij diverse mogelijkheden om zonder een meldplicht de “radarfunctie” van Veilig Thuis te versterken en om stap 5 van de Meldcode aan te vullen. Wij pleiten voor het formuleren van expliciete meldcriteria; situaties waarvan Veilig Thuis stelt dat deze in ieder geval niet zonder hun betrokkenheid moeten worden opgepakt door professionals. Ook kan in dergelijke situaties een consultatieplicht in plaats van een meldplicht worden overwogen: een professional kan dan zelf hulp organiseren voor een gezin, maar deze enkel in samenspraak met Veilig Thuis opstarten en afsluiten en mét registratie van gezinsgegevens.

In deze brief lichten wij dit standpunt ander toe.

Meldplicht: ondersignalering en belemmeringen voor professionals blijven bestaan

Augeo Foundation heeft in samenwerking met de overheid de afgelopen jaren meer dan 115.000 professionals en 25.000 studenten geschoold in het signaleren van en handelen bij vermoedens van kindermishandeling. De Kinderombudsman en Augeo Foundation hebben gezamenlijke onderzoeksrapporten uitgebracht over de aanpak van kindermishandeling in Nederlandse gemeenten^v en in Europa^{vi} en daarin aandacht besteed aan de implementatie en effecten van

meldcodes kindermishandeling. Op basis van deze ervaringen en studies onderschrijven wij het pleidooi voor de invoering van een meldplicht niet.

De internationale vakliteratuur wijst uit dat ondersignalering ook in landen met een meldplicht blijft bestaan en dat een meldplicht de dilemma's voor de beroepskrachten in het signaleren van kindermishandeling niet hanteerbaarder maakt en ze zeker niet wegneemt^{vii}. Daarnaast zijn er risico's op het overbelasten van onze reeds kwetsbare Veilig Thuis organisaties, door een toename van het aantal ongegronde meldingen waarin kindermishandeling na kostbaar onderzoek ontkracht of niet bevestigd wordt. Het onnodig onderzoeken en verdacht maken van gezinnen kan negatieve en schadelijke gevolgen hebben.

Zestig procent van de naar schatting ruim 118.000 gevallen van kindermishandeling in Nederland bestaat uit een vorm van lichamelijke of emotionele verwaarlozing. Bij tienduizenden van deze verwaarloosde kinderen is volgens de nationale prevalentiestudies schade (nog) niet waarneembaar en wordt deze mogelijk op latere leeftijd pas zichtbaar. Daarnaast groeien tienduizenden kinderen op in situaties die net niet, of soms niet en soms wel, verwaarlozing of mishandeling worden genoemd. Kindermishandeling is dan moeilijk aan te tonen maar ook niet altijd te ontcrachten. Juist in dit soort casuïstiek is het een groot goed dat professionals die reeds in gesprek zijn met ouders hen informeren over de (lange termijn) gevolgen van schadelijke opvoedsituaties en kindermishandeling en hen volgens stap 5 van de meldcode kunnen motiveren tot vrijwillige vormen van hulp. Een (al dan niet verplichte) melding van kindermishandeling bij Veilig Thuis leidt daarentegen veelal eerst tot langdurige "welles-nietes" situaties alvorens ouders hulp aanvaarden.

Het is de vraag waar ouders en kinderen meer mee geholpen zijn. Zolang er nauwelijks data zijn over de uitkomsten van hulpverlening aan deze gezinnen, met of zonder de inzet van Veilig Thuis, is voorzichtigheid geboden bij het invoeren van een mogelijk averechts uitpakkende meldplicht.

Signaleren en melden verbetert bij goede implementatie huidige meldcode, ook zonder meldplicht

Uit de huidige discussie over een meldplicht ontstaat wellicht het idee dat de huidige meldcode ineffectief zou zijn. Volgens onze onderzoeken is een meldcode effectief, wanneer deze wordt gecombineerd met

- a) adequate training
- b) screeningsprocedures en/of afgebakende meldingscriteria
- c) druk vanuit inspectie, overheid of organisatiemanagement.

Deze combinatie van 3 factoren is de afgelopen jaren gerealiseerd in de ziekenhuissector met als resultaat dat zij over 5000 extra kinderen per jaar advies vragen of melding doen bij Veilig Thuis. Met alleen al de online trainingsmodulen van Augeo Academy is 90% van de ziekenhuizen bereikt. Twee screeningsprocedures ten aanzien van kind letsels en oudersignalen bieden de werkvloer een duidelijk handelingskader en de inspectie heeft met een toezichthoudend kader nauwlettend toezicht uitgevoerd op de implementatie. Zo hebben de ziekenhuizen zich in twee jaar tijd ontwikkeld tot de groep professionals die het meest advies vraagt bij Veilig Thuis en die op de politie na de meeste meldingen doet. In het onderwijs, de GGZ en de huisartsensector zijn de resultaten

minder. De scholingsgraad is in deze sectoren beduidend lager, de sectoren beschikken vooral over algemene signalenlijsten en de externe druk vanuit inspecties of overheden is lager (zie bijlage 2).

Twee onafhankelijke onderzoeken naar het effect van online cursussen over kindermishandeling onder Nederlandse verpleegkundigen^{viii} en leerkrachten^{ix} tonen aan dat de belemmeringen die professionals ervaren in het signaleren van kindermishandeling, effectief aan te spreken zijn met scholing. Eén van de gemeten effecten is dat professionals door meer open vragen te stellen, beter communiceren met ouders en kinderen. Veel meer dan voor het aanpassen van de meldcode, pleiten wij dan ook voor een verbeterde implementatie van de huidige meldcode. Verbeterde signalering lijkt ook te bereiken met de inzet van (na)scholingsverplichtingen, een sterkere druk vanuit overheden en inspecties en met doorontwikkeling van beroeps specifieke screeningsprocedures en meldcriteria.

Meldplicht ≠ meer kinderen op de radar

Een belangrijke motivatie voor de Taskforce om te pleiten voor een meldplicht betreft de gedachte dat hiermee “meer kinderen op de radar komen van Veilig Thuis”. Wij willen u erop wijzen dat dit doel niet met een meldplicht kan worden behaald: Veilig Thuis organisaties zijn noch op papier noch in de praktijk ingericht als een “radar”. Hun informatiepositie is hiervoor te zwak. Over een deel van de mishandelde kinderen hebben zij geen gegevens, de monitoring van de veiligheid van mishandelde kinderen is beperkt tot een in het handelingsprotocol zeer beperkt uitgewerkte rappelfunctie en 5 nieuwe ICT systemen in 26 organisaties compliceren de radarfunctie. Meer hierover vindt u in bijlage 3.

Wij achten het voor een betere aanpak van kindermishandeling van zeer groot belang dat betere monitoring van de veiligheid en het herstel van mishandelde kinderen bij Veilig Thuis wordt gerealiseerd en dat deze gewenste innovatie wordt ondersteund met de nodige financiële middelen. Uit diverse onderzoeken ontstaat het beeld dat Veilig Thuis zich nu tot mogelijk de helft van haar tijd bezig houdt met gezinnen die hen al eerder bekend waren of die al een vorm van hulpverlening ontvangen (zie bijlage 1). En dat veel professionals een meldcode doorlopen ten behoeve van kinderen die bij de reeds betrokken hulpverleners beter in beeld zouden moeten zijn (gebleven). Met een meldplicht wordt een grotere druk gelegd op de signaleerders.

In plaats daarvan zou nu eerst moeten worden gerealiseerd dat hulpverlenende organisaties in samenwerking met Veilig Thuis de hen bekende gezinnen met een hoog risico op herhaling van mishandeling, verwaarlozing of misbruik beter en langduriger monitoren.

Mogelijkheden om de “radarfunctie” van Veilig Thuis te versterken zonder een meldplicht

Er zijn veel en verschillende mogelijkheden om de “radarfunctie” van Veilig Thuis te versterken, zonder dat hier een meldplicht voor nodig is. Dit betreft onder andere:

- het uitwerken van een richtlijn voor de “rappelfunctie” van Veilig Thuis;
- het afschaffen van de mogelijkheid om persoonsgegevens te vernietigen wanneer een aangenomen melding wordt omgezet naar een advies, zoals voorgesteld in de brief van de

Nationaal Rapporteur Mensenhandel “Verbetering registratie en beleidsinformatie Veilig Thuis en Jeugd” van 11 september jl.;

- het realiseren dat kinderen die in de vrouwenopvang geïdentificeerd worden als slachtoffer van huiselijk geweld ook gemeld worden bij Veilig Thuis;
- het verbeteren van het aantal meldingen dat de politie doet bij Veilig Thuis na een politiebezoek aan een gezin ten gevolge van huiselijk geweld;
- en het zorgen dat bij een adviesvraag gecontroleerd kan worden of het betreffende gezin bekend is bij Veilig Thuis (uiteraard zonder deze informatie te delen met de adviesvrager), zodat de Veilig thuis medewerker de (ernst) van de adviesvraag beter kan wegen.

Verbetermogelijkheden binnen de bestaande meldcode

Daarnaast zien wij, buiten een meldplicht, wel degelijk verbetermogelijkheden binnen stap 5 van de Meldcode. In het huidige voorstel voor een meldplicht zou iedere situatie waarin kindermishandeling niet uit te sluiten is, gemeld moeten worden. Dit is een criterium dat heel veel interpretatieruimte toelaat, bijvoorbeeld in de vele casuïstiek ten aanzien van verwaarlozing. Uit de vakliteratuur over het melden van kindermishandeling, en uit het recente promotie onderzoek naar de Verwijsindex Risicojeugdigen, is bekend dat protocollen met veel ruimte tot interpretatie bij burgers én professionals veel weerstand op kunnen roepen^x.

Een alternatief is wellicht het opnemen van een beperkt aantal (evidence-based) criteria waarin in stap 5 van de meldcode hulp in ieder geval *niet* mag worden opgestart zonder betrokkenheid van Veilig Thuis. De Kindcheck criteria op spoedeisende hulpposten zijn hier een goed voorbeeld van. Ouders die acute medische zorg nodig hebben vanwege een suïcide, partnergeweld of verslaving moeten altijd worden gemeld bij Veilig Thuis. Daarnaast kan eraan worden gedacht om, bij voorkeur in combinatie met de voornoemde criteria, een consultatieplicht in stap 5 op te nemen in plaats van een meldplicht: een professional kan dan zelf hulp organiseren voor een gezin, maar deze enkel in een reeks consultatiegesprekken samen met Veilig Thuis opstarten en afsluiten, waarbij gezinsgegevens ook onder de noemer van een “consultatie” worden geregistreerd.

Tot slot, de Taskforce adviseert eveneens om bij adviesvragen van burgers en professionals de gegevens van het kind en gezin waarover advies gevraagd wordt wanneer blijkt dat kindermishandeling niet kan worden uitgesloten, te registeren. Binnen de huidige werkwijze zou dit betekenen dat ouders hiervan niet op de hoogte worden gesteld. Binnen Veilig Thuis ontstaat dan een database met vermoedens over kindermishandeling waarvan de betreffende ouders niets weten. Dit lijkt ons bijzonder onwenselijk voor gezinnen waar mogelijk wel, maar ook mogelijk niet, sprake is van een zorgelijke opvoedsituatie. Ook achten wij dit buitengewoon drempelverhogend voor potentiële adviesvragers. Zoals gezegd denken wij dat de radarfunctie van Veilig Thuis eenvoudiger verstrekt kan worden door te zorgen dat bij een adviesvraag gecontroleerd kan worden of het betreffende gezin bekend is bij Veilig Thuis (uiteraard zonder deze informatie te delen met de adviesvrager), zodat de Veilig Thuis medewerker sneller in beeld krijgt dat het bij de adviesvraag een mogelijk hermelding betreft.

Wij delen met de Taskforce de zorg dat de huidige meldcode onvoldoende wordt toegepast, teveel kindermishandeling onopgemerkt blijft en de veiligheid van mishandelde kinderen onvoldoende gemonitord wordt. Maar een meldplicht is gezien de potentiële risico's en de weerstand hiertegen in onze maatschappij, wat ons betreft pas een optie, als de andere alternatieven zijn geprobeerd: een betere implementatie van de huidige meldcode, versterking van de radar functie van Veilig Thuis en het in stap 5 van de meldcode expliciteren van meldcriteria of het opnemen van een consultatieplicht.

Uiteraard zijn we bereid dit standpunt en de in bijlagen opgenomen informatie in een gesprek met u nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Mariëlle Dekker

Directeur Augeo Foundation

Marc Dullaert

De Kinderombudsman

Bijlage 1 De beschikbare onderzoeksdata over gezinnen die al bekend zijn bij Veilig Thuis en haar voorganger AMK en de effectiviteit van de aanpak van huiselijk geweld in de G4

De beschikbare onderzoeksdata over gezinnen die al bekend zijn bij Veilig Thuis en haar voorganger AMK

- Van de 100 oudermeldingen afkomstig van de spoedeisende hulp, bleken 48 gezinnen al eerder bekend te zijn bij het AMK, politie of hulporganisaties (Diderich, 2015)^{xi}.
- Ruim 55 % van alle meldingen bij het AMK zijn hermeldingen (Polak et al., 2013)^{xii}.
- Uit onderzoek naar negen zogenaamde profielen van gezinnen waar sprake is van kindermishandeling blijkt dat in elk profiel het AMK in meer dan de helft van de gezinnen al eerder betrokken is geweest. Bovendien hebben de gezinnen een hulpverleningsgeschiedenis, soms van jaren, bij jeugdhulpverlening in het voorliggend veld of bij Bureau Jeugdzorg in het vrijwillig kader^{xiii}.

De beschikbare onderzoeksdata over de effectiviteit van de aanpak van huiselijk geweld in de G4^{xiv}

- Anderhalf jaar na melding duidelijke afname minder ernstige vormen van geweld.
- 50% cliënten heeft nog te maken met excessief geweld, 83% maakt geweld mee.
- In 70% is de partnerrelatie inmiddels verbroken.

	Huiselijk geweld (n=211)	Huiselijk geweld anderhalf jaar na hulp	Norm groep
Vrouw slachtoffer psychisch geweld	93% 61 maal p.j.	79% 30 maal p.j.	49% 9 maal p.j.
Vrouw slachtoffer van fysiek geweld	76% 48 maal p.j.	50% 40 maal p.j.	8% 5 maal p.j.
Vrouw pleegt psychisch geweld	88% 30 maal p.j.	68% 20 maal p.j.	53% 8 maal p.j.
Vrouw pleegt fysiek geweld	47% 14 maal p.j.	30% 7 maal p.j.	10% 4 maal p.j.
In het afgelopen jaar geen enkele vorm van geweld meegemaakt	5%	17%	45%
In het afgelopen jaar geen excessief geweld meegemaakt	18%	50%	90%

Afname van de negatieve impact? Versterking zelfredzaamheid van geweldsslachtoffers?

	Huiselijk geweld (n=211)	Huiselijk geweld anderhalf jaar na hulp	Norm groep
PTSS (score in klinisch gebied)	23%	20% Licht verbeterd door hulp	6,7%
Opvoedingsstress schaal 25-150	51	49 Licht verbeterd onafhankelijk, wel/geen hulp	40
Vrouw risicogroep alcoholgebruik	30-55%	Onverbeterd	18%
Man risicogroep alcoholgebruik	55-60%	Onverbeterd	20%
Impulsiviteit en agressie schaal 0-22	6,6	Onverbeterd	4,8
(anti)sociaal gedrag schaal 0-45	31	Onverbeterd	27
Laag inkomen	69%	72% Licht verslechterd	32%

52,5% van cliënten vindt dat ze voldoende door de behandeling vooruit zijn gegaan.

Bijlage 2 Data over de scholingsgraad van en adviesaanvragen & meldingen door diverse sectoren

Vanaf 2007 zijn de ziekenhuizen in de provincie Utrecht, maar ook in steden als Amsterdam en Dordrecht, gestart met een verbeterde aanpak van kindermishandeling, gebaseerd op een verbeterde signalering van kind letsels. De IGZ formuleerde een toezichhoudend kader waaraan alle 100 ziekenhuizen in 2009 moesten voldoen. Bijscholing vormde onderdeel van dit kader. Tot bijna 90% van de ziekenhuizen heeft gekozen dit vorm te geven via Augeo Academy, al dan niet in combinatie met andere vormen van deskundigheidsbevordering. In deze periode ontwikkelde zich in Den Haag en vervolgens in Amsterdam de Kindcheck, waarmee het signaleren op basis van ouderkenmerken werd ingevoerd. De Kindcheck is vanaf 2013 geïmplementeerd in de Nederlandse ziekenhuizen.

In de tabel wordt zichtbaar hoe deze combinatie van factoren heeft geleid tot een toename van adviesvragen en meldingen bij Veilig thuis vanuit de ziekenhuissector.

Ziekenhuizen

Jaar	Aantal afgeronde licenties bij Augeo Academy	Aantal adviesaanvragen bij het AMK	Aantal meldingen bij het AMK
2007	0	1.480	677
2008	0	2.318	970
2009	111	4.157	1.226
2010	3.764	4.440	1.498
2011	5.132	5.141	1.732
2012	2.886	5.630	1.662

Bijlage 3 Melden bij Veilig Thuis ≠ kinderen op de radar

De Taskforce pleit voor een meldplicht zodat “meer mishandelde kinderen op de radar komen bij Veilig Thuis” en “gegevens kunnen worden gekoppeld”. Echter, Veilig Thuis is op dit moment noch op papier noch in de praktijk ingericht op een radarfunctie. De informatiepositie van Veilig Thuis is hiervoor te zwak. Wij zijn van mening dat het ontbreken van een daadwerkelijke radarfunctie, bij Veilig Thuis of een andere organisatie, het knelpunt is dat eerst moet worden aangepakt vóórdát er sprake zou kunnen zijn van de invoering van een meldplicht of aanpassing van de meldcode.

Wij noemen 6 voorbeelden van de voor een “radarfunctie” te zwakke informatiepositie van Veilig Thuis:

- a) Met een “rappelfunctie” neemt Veilig Thuis tot een jaar na afsluiting van een melding, contact op met betrokkenen. Maar deze voor de “radar” zeer belangrijke rappelfunctie is niet nader uitgewerkt in het handelingsmodel van Veilig Thuis, wordt in de praktijk zeer wisselend uitgevoerd en dataverzameling over de uitkomsten van het “rappel” worden niet gepubliceerd of structureel verzameld.
- b) Ander knelpunt is dat Veilig Thuis nu geen bevoegdheid heeft om kinderen die zonder onderzoek of advies van Veilig Thuis bijvoorbeeld in de vrouwenopvang worden geïdentificeerd als slachtoffer van (ernstig) huiselijk geweld, te registreren. Dit terwijl zij zeer veel risicofactoren hebben om opnieuw kindermishandeling mee te maken. Wanneer bijvoorbeeld een school het kind in een latere levensfase meldt bij Veilig Thuis, herkent Veilig Thuis deze situatie niet direct als een high risk situatie.
- c) Bij een adviesvraag kijkt Veilig Thuis binnen het huidige juridische kader in principe niet in het eigen systeem of het kind reeds bekend is. Formeel kan dit pas nadat het kind is gemeld. Hierdoor worden (nieuwe) signalen over gezinnen die een verleden hebben met huiselijk geweld, mogelijk te licht geïnterpreteerd.
- d) Een ander knelpunt betreft de handelswijze binnen sommige Veilig Thuis organisaties waarin eenmaal aangenomen (en dus serieus genomen) meldingen achteraf worden omgezet tot adviezen, waardoor gegevens van het gezin worden vernietigd. Meldingen over hetzelfde kind of gezin kunnen dan niet meer met elkaar in verband kunnen worden gebracht.
- e) Ook bemoelijken vanaf 2016 de vijf verschillende nieuwe ICT systemen in 26 Veilig Thuis organisaties een digitale en efficiënte uitwisseling van onderlinge gegevens. Dit beperkt de radarfunctie bij gezinnen die verhuizen of waarvan gezinsleden verschillende verblijfplaatsen hebben. Überhaupt kent Veilig Thuis, ook in de nieuwe ICT situatie, weinig uniformiteit in de werkwijze en registratie^{xv} waardoor een eventuele “radar” per regio ander functioneert.
- f) Tot slot bleek uit een recente inventarisatie van het VNG-programma Doorontwikkeling Veilig Thuis^{xvi} dat een aantal Veilig Thuis organisaties een wachtlijst hebben, of bang zijn daarmee te maken te krijgen. De vraag is of Veilig Thuis daardoor nu überhaupt in staat zou zijn in staat deze radarfunctie goed op te pakken.

Kortom, met alleen de invoering van een meldplicht is de beoogde “radar”- functie van Veilig Thuis verre van gerealiseerd! Wij vinden het ontbreken van een daadwerkelijke radar functie, bij Veilig Thuis of een andere organisatie een knelpunt dat moet worden aangepakt.

Bronvermelding

- ⁱ De Kinderombudsman (2014). Gemeentelijke preventie van kindermishandeling van papier naar werkelijkheid.
- ⁱⁱ Berg- le Clercq, T., Dekker, M. & Kooi, C. van der (2015). Tackling violence against children in Europe The way forward.
- ⁱⁱⁱ Rossum, J. van & Wolzak, A. (2014). Meldplicht kindermishandeling: een toegevoegde waarde? Recente inzichten over het nut van een meldplicht. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.
- ^{iv} Tierolf, B., Lünnehan, K. & Steketee, M. (2014). Utrecht, Mei 2014 Doorbreken geweldspatroom vraagt gespecialiseerde hulp. Onderzoek naar effectiviteit van de aanpak huiselijk geweld in de G4. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.
- ^v De Kinderombudsman (2014). Gemeentelijke preventie van kindermishandeling van papier naar werkelijkheid.
- ^{vi} Berg- le Clercq, T., Dekker, M. & Kooi, C. van der (2015). Tackling violence against children in Europe The way forward.
- ^{vii} Rossum, J. van & Wolzak, A. (2008). Meldplicht kindermishandeling: een toegevoegde waarde? Recente inzichten over het nut van een meldplicht Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut
- ^{viii} Smeekens, A.E.F.N. et al. (2011). Successful e-learning programme on the detection of child abuse in Emergency Departments: a randomised controlled trial. Arch Dis Child doi: 10.1136/adc.2010.190801 published online January 12, 2011.
- ^{ix} Augeo (jaartal onbekend). Augeo Academy. Effect. <https://www.augeo.nl/nl-nl/augeoacademy/effect/>
- ^x Maastricht University (2015). "Verwijsindex Risicjongeren geen succes". <http://www.maastrichtuniversity.nl/web/Main1/SiteWide/SiteWide4/VerwijsindexRisicjongerenGeenSucces1.htm>.
- ^{xi} Diderich-Lolkes de Beer, H. (2015). The Hague Protocol. Child detection of child maltreatment based on parental characteristics at the hospital Emergency Department
- ^{xii} Polak, G. et al. (2013). Onderzoek naar voorspellers van herhaalde meldingen van huiselijk geweld. In Berg
- ^{xiii} Cobussen, M. et al. (2014). Toeleiding naar zorg bij kindermishandeling. Inzicht in de toeleiding naar hulpverlening vanuit Bureaus Jeugdzorg. IVO: Rotterdam.
- ^{xiv} Tierolf, B., Lünnehan, K. & Steketee, M. (2014). Utrecht, Mei 2014 Doorbreken geweldspatroom vraagt gespecialiseerde hulp. Onderzoek naar effectiviteit van de aanpak huiselijk geweld in de G4. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.
- ^{xv} Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2015). Bijlage. Verbetering registratie en beleidsinformatie Veilig Thuis en Jeugd. Bevindingen en aanbevelingen.
- ^{xvi} VNG (2015). Handreiking Wachtlijsten Veilig Thuis. <https://vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/veilig-thuis/publicaties/handreiking-wachtlijsten-veilig-thuis>.